

o podm. odsouzení čís. 562/1919, jež jest neodvislé od volného uvážení soudcovského a jehož jest proto soudu vždy dbáti, vykročil ze své trestní moci a zatížil rozsudek zmatkem čís. 12 § 344 tr. ř.; bylo proto již z tohoto důvodu zmateční stížnosti vyhověti a uznati, jak ve výroku jest uvedeno, aniž bylo třeba zabývati se vývody zmateční stížnosti státního zastupitelství.

Čís. 4617.

Činnost naznačená v první větě § 214 tr. zák. nezakládá zločin podle tohoto §, zanikl-li již v té době nárok státu na stíhání a potrestání hlavního pachatele (na př. jeho smrtí — § 224 tr. zák.); může však — záležela-li ve křivém svědectví před bezpečnostním úřadem — zakládati přestupek podvodu podle §§ 205, 461 tr. zák.

(Rozh. ze dne 4. února 1933, Zm I 488/31.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu trestního v Praze ze dne 24. března 1931, jímž byla obžalovaná podle § 259 čís. 3 tr. ř. zproštěna z obžaloby pro zločin nadřizování podle § 214 tr. zák., zrušil napadený rozsudek a uznal obžalovanou vinnou, že v říjnu 1930 v P. vydala před policejním inspektorem Karlem N-em, pátrajícím po pachateli zločinu těžkého uškození na těle, spáchaného v noci k 29. září 1930 v M. na Martě B-ové, křivé svědectví, čímž se dopustila přestupku podvodu podle §§ 205, 461 a 197 tr. zák.

Důvody:

Zmateční stížnosti, vytýkající napadenému rozsudku zmatečnost podle § 281 čís. 9 a) tr. ř., jest přiznati částečně důvodnost. Napadený rozsudek zprošťuje obžalovanou z obžaloby, neshledáváje v jejím jednání skutkovou podstatu zločinu podle § 214 tr. zák. z důvodu, že podle § 224 tr. zák. smrtí pachatelovou zrušuje se další jeho stíhání, že ustanovení § 214 tr. zák. — správně jednání, jemuž ustanovení první věty § 214 tr. zák. brání — má za účel nadřizovati zločinci proto, by unikl trestu, že tedy v době, kdy obžalovaná policii nepravdivá udání učinila, vědouc o tom, že Josef C. jest už mrtev, ve smyslu § 224 tr. zák. stíhání C-ovo již bylo zrušeno a že tedy obžalovaná podle názoru soudu nemohla nadřizovati zločinci, který byl už mrtev a dále stíhán ani trestán býti nemohl. Výklad první věty § 214 tr. zák., kterým se rozsudek v těchto úvahách řídil, je správný a jest při něm trvati přes námitky stížnosti. Zločin, který shledávala v souzeném skutku obžaloba, jest ovšem samostatným zločinem, přesněji — viz § 6 tr. zák. — zločinem různým a zvláštním od zločinu, k němuž nadřizování hledí. Než přes to je nezbytným předpokladem trestnosti jednání v první větě § 214 tr. zák. naznačeného nejen, že byl spáchán zločin, ku kterému se jednání vztahuje, nýbrž i, že v době tohoto jednání je tu ještě pachatel, kterého

je pro zločin ten stíhati. Neboť ustanovení první věty § 214 tr. zák. a korespondující ustanovení § 307 tr. zák. chrání právo státu na stíhání pachatelů trestných činů proti jakékoliv činnosti, již osoba od pachatele různá úmyslně maří neb alespoň ruší výkon onoho práva v počátečním období pátrání po trestných činech a jejich pachatelích, zatajujíc půtahy, jimiž může se vrchnost dovědět, že byl spáchán zločin a kdo byl jeho pachatelem. S hlediska řečeného práva státu a tím i účelu dotčené trestní normy má pro § 214 tr. zák. význam i zatajování samotného zločinu, avšak jen, pokud se takovým nadržováním zločinu maří nebo stěžuje stíhání pachatele a takto nadržuje se i pachateli zločinu. Proto není — protože nepoškozuje a neohrožuje chráněné právo státu podle první věty § 214 tr. zák. — trestnou činnost tam naznačená, není-li v době činnosti té již chráněného práva, proto že je stíhání pachatele hlavního zločinu vyloučeno skutečnostmi, se kterými spojuje trestní zákon zánik práva státu na stíhání (a potrestání) zločince, neboli — jak praví Finger I. 559 — zánikem práva na potrestání nebo stíhání, vzestlého ze spáchání trestného činu, zanikne i možnost dopustiti se nadržování vzhledem na tento trestný čin. Arci' mohou stát a i soukromé osoby, na př. osoba hlavním zločinem poškozená míti též po zániku stíhacího práva ještě zájem na objevení zločinu, přesněji na objevení a usvědčení pachatele. Než tyto zájmy nejsou totožny s řečeným a v dotčeném ustanovení trestního zákona chráněným právem, jež ani není poškozováno případným úsilím příbuzných zemřelého pachatele, zabrániti usvědčení ho ze zločinu v zájmu jeho pověsti. Namítá-li stížnost, že by podle onoho výkladu § 214 tr. zák. zůstalo nadržování bez-trestným, i kdyby trestnost hlavního pachatele byla vyloučena choromyslností, střídavým pomínutím smyslů atd., přehlíží, že v těchto skutečnostech jde o důvody nepřičítání zločinu pachateli, nikoliv o důvody zániku stíhacího práva, kdežto smrtí pachatelovou zrušuje se (zaniká) podle § 224 tr. zák. nejen užití trestu, nýbrž i stíhání pachatele. Z vylíčených úvah lze setrvati při názoru nalézacího soudu, že souzené jednání obžalované nenaplnuje skutkovou podstatu zločinu § 214 tr. zák., protože v době jednání byl zločinec, jemuž nadržováno, již mrtev.

Avšak v právu je stížnost další námitkou, že nalézací soud, neshledav v souzeném skutku zločin, který v něm shledávala obžaloba, měl uvažovati o tom, zda skutek není jiným trestným činem před soud příslušejícím, a že skutek je jako křivé svědectví před bezpečnostním úřadem, přesněji před činitelem bezpečnostního úřadu, přestupkem podvodu podle §§ 205, 461 tr. zák. Rozsudek zjišťuje, že obžalovaná byla za policejního pátrání po pachateli těžkého poškození na těle, způsobeného v noci na den 29. září 1930 v M. Martě B-ové, dne 9. října 1930 policejním inspektorem Karlem N-em po napomenutí k udání pravdy vyslýchána, že svou výpověď dokazovala Josefu C-ovi, t. j. pachateli onoho těžkého poškození, pro celou noc na 29. září 1930 alibi, a že úmyslně zatajila policii, že Josef C. se s ní rozešel dne 29. září 1930 o 1/22. hod. ráno, že odešel směrem k M., že k ní přiběhl ve 3 hodiny ráno udýchaný a rozčilen, a že se obžalovaná snažila pře-

svědčiti policii, že se Josef C. nevzdálil od ní po celou noc, v níž byl spáchán na Martě B-ové onen zločin. Těmito zjištěními je vysloveno, že obžalovaná vydala před činitelem bezpečnostního úřadu vědomě neúplné a i jinak nepravdivé svědectví, jímž je naplněna skutková podstata přestupku podvodu, když je — srovnej nálezh č. 1595 sb. n. s. — přestupkem podle jasných ustanovení § 205, 461 tr. zák. jakékoliv podvodné, t. j. v §§ 197, 199, 201 tr. zák. naznačené jednání, nenabývá-li povahy zločinu podle okolností uvedených v §§ 199, 200, 201 tr. zák. Zprostil-li nalézací soud přes to v napadeném rozsudku obžalovanou z obžaloby, neuvažuje vůbec o souzeném skutku s podpurného hlediska §§ 205, 461 tr. zák., je zprošťující výrok výsledkem neúplného a proto nesprávného použití zákona a rozsudek je zmatečný podle § 281 čís. 9 a) tr. ř.

Čís. 4618.

Zločinnou kvalifikaci krádeže podle § 176 II a) tr. zák. zakládá i dřívější potrestání pro krádež, označenou podle předpisu § 3 zák. čís. 48/1931 za provinění.

(Rozh. ze dne 4. února 1933, Zm I 850/32.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 22. září 1932, pokud jím obžalovaný, byv obžalován pro zločin krádeže podle §§ 171, 176 II a) tr. zák., byl uznán vinným jen přestupkem krádeže podle §§ 171, 460 tr. zák. a § 4 tr. nov., zrušil napadený rozsudek a uznal obžalovaného vinným zločinem krádeže podle §§ 171, 176 II a) tr. zák.

Důvody:

Obžalovaný byl obžalován ze zločinu krádeže podle §§ 171, 176 II a) tr. zák., protože byv dvakrát pro krádež potrestán, odňal pro svůj užitek z držení a bez přivolení různých osob cizí movité věci v hodnotě převyšující 500 Kč, nikoli však 2.000 Kč. Rozsudek uznal ho vinným tímto činem, odsoudil ho však jen pro přestupek krádeže podle §§ 171, 460 tr. zák. a § 4 tr. nov. čís. 31/29. Nalézací soud zjišťuje, že obžalovaný byl odsouzen rozsudkem okresního soudu trestního v Brně ze dne 31. ledna 1931 pro přestupek krádeže podle § 460 tr. zák. a rozsudkem senátu mládeže u krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 9. prosince 1931 pro provinění podle §§ 171, 174 II c) tr. zák. a § 3 zák. čís. 48/31, — k čemuž budiž dodáno, že si oba tresty jemu rozsudky těmi uložené podle spisů odpykal před činem, o nějž jde v souzeném případě. Kvalifikaci krádeže podle § 176 II a) tr. zák. neměl nalézací soud za dánou, »nenabýv přesvědčení o tom, že nynějšímu odsouzení obžalovaného předcházelo dvojí potrestání pro krádež, když